

**דוח הדירקטוריון
לתקופה שנסתיימה
ביום 31.12.2017**

תוכן העניינים

עמוד

3	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות האגודה ובסביבתה העסקית שחלו בתקופת הדוח והשפעתם על הדוחות הכספיים	פרק א'
9	היקף הנכסים המנוהלים ע"י האגודה והשינויים בהם	פרק ב'
14	אירועים חריגים או חד פעמיים בעסקי האגודה	פרק ג'
14	אירועים העלולים להצביע על קשיים כספיים או על נזילות הקופה ובכלל זה הפקדות ותשלומים לעמיתים	פרק ד'
15	תיאור האסטרטגיה העסקית של האגודה ויעדיה העיקריים, האמצעים שבהם משתמשת האגודה לביצוע האסטרטגיה והיעדים האלה	פרק ה'

פרק א': מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות האגודה ובסביבתה העסקית שחלו בתקופת הדוח והשפעתם על הדוחות הכספיים

כללי

שנת 2017 התאפיינה בשיפור בסביבה הכלכלית העולמית הבאה לידי ביטוי בשיפור בנתוני הצמיחה בכלכלות המובילות ובעלייה במדדי הסנטימנט. שוקי ההון ברחבי העולם הושפעו לטובה במהלך השנה מהציפיות שיצרו הבטחות הבחירות של טראמפ ליישומה של רפורמה בקוד המס, מירידה במתחים הגיאופוליטיים באירופה, מהיחלשות הדולר בעולם ומסביבת האינפלציה העולמית שנותרה נמוכה בהשוואה לעבר.

בארה"ב האץ שיעור הצמיחה השנתי מ-1.5% ב-2016 ל-2.3% ברבעון השלישי של שנת 2017 (נתוני הרבעון האחרון עדיין לא פורסמו נכון לכתובת דוח זה) ונתמך בין היתר בהאצה בסעיף ההשקעות ובהמשך העלייה בסעיף הצריכה הפרטית. הסעיפים הושפעו לטובה מהגידול בהשקעות שיצרה ההתייצבות במחירי הנפט ומהמשך השיפור בשוק העבודה האמריקאי. במהלך 2017 ירד שיעור האבטלה בארה"ב מרמה של 4.7% בסוף שנת 2016 לרמה של 4.1%. קצב עליית השכר השנתי האט במהלך שנת 2017 לקצב שנתי של 2.5% לעומת 2.9% בסוף שנת 2016. האינפלציה השנתית בארה"ב כפי שנמדדת על ידי מדד המחירים לצרכן נותרה ללא שינוי בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016, ברמה של 2.1%. אינפלציית הליבה (מנוטרלת סעיפי האנרגיה והמזון) לעומת זאת רשמה במהלך שנת 2017 התמתנות לרמה של 1.8% לעומת 2.2% בסוף שנת 2016. במהלך שנת 2017 נחלש הדולר באופן חד. היחלשות זו באה לידי ביטוי בירידה של כ-9.7% מול סל המטבעות ובירידה של 14.1% מול שערן של האירו. במהלך שנת 2017 העלה הבנק המרכזי האמריקאי את רמת הריבית במשק שלוש פעמים, כך שבסוף שנת 2017 עמדה הריבית המוניטרית בארה"ב ברצועה שבין 1.25% ל-1.5%. במקביל העלאות הריבית, החלו בפד גם בתהליך לצמצום מאזן הבנק המרכזי. במהלך הרבעון הרביעי הכריזו בבית הלבן כי המועמד אותו בחר נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, להחליף את ג'נט יילן כיו"ר הבנק המרכזי האמריקאי הוא ג'רום פאוול. לקראת סיומו של הרבעון הרביעי הקונגרס והבית הלבן אישרו את הרפורמה בקוד המס האמריקאי. מבין השינויים הבולטים שכללה הרפורמה ניתן למנות את הפחתת מס החברות לרמה של 21% מרמה של 35%.

בגוש האירו האץ קצב הצמיחה השנתי בסיומו של הרבעון השלישי של שנת 2017 לרמה של 2.8% מרמה של לעומת 1.9% ב-2016, שיא של למעלה מ-6 שנים. האינפלציה בגוש האירו האצה אף היא, מרמה של 1.1% ב-2016 ל-1.4% ב-2017. עם זאת, היא עדיין נמוכה מיעד האינפלציה אותו הציבו ב-ECB ועומד על רמה 'קרובה אך נמוכה במעט מ-2%'. לצד השיפור המהיר בנתונים המקרו כלכליים ברחבי גוש האירו, מי שעוד תמכו בשיפור בסנטימנט כלפי היבשת היו הירידה במתחים הגיאופוליטיים במהלך השנה. אלו הגיעו לשיאם ערב הבחירות בצרפת, אך ירדו בחדות עם היוודע תוצאות הבחירות במדינה. שוק העבודה האירופי הציג במהלך שנת 2017 שיפור נאה, דבר הבא לידי ביטוי בירידת שיעור האבטלה מרמה של 9.7% בסוף שנת 2016 לרמה של 8.7% בחודש נובמבר 2017.

במהלך שנת 2017 הפחית הבנק המרכזי האירופי את קצב רכישות האג"ח החודשי שלו מרמה של 80 מיליארד אירו לרמה של 60 מיליארד אירו. לקראת סוף הרבעון השלישי הכריזו ב-ECB כי הם צפויים לבצע הפחתה נוספת בקצב הרכישות, לרמה של 30 מיליארד אירו מדי חודש, החל מחודש ינואר 2018.

במהלך שנת 2017 נפתחו השיחות בין בריטניה לבין האיחוד האירופי בנושא ה-BREXIT. נכון לכתיבת שורות אלה, אי הוודאות בנוגע לתוצאות המו"מ עדיין גבוהה.

ביפן, בבחירות הבזק שנערכו במדינה זכה ראש הממשלה המכהן שינוזו אבה ברוב גדול. התוצאה המוחצת הגדילה את ציפיות השוק ליישומן של הרחבות פסקליות נוספות במדינה שיטיבו עם המשך השיפור בכלכלתה.

בסין, קצב הצמיחה האץ במהלך שנת 2017 ונכון לרבעון השלישי של השנה עלה לרמה של 6.8% (YoY) מקצב של 6.7% (YoY) ברבעון השלישי של 2016. צמיחת התוצר בסין הושפעה לטובה בשנת 2017 מהשיפור בפעילות הסחר העולמית ומסדרת תמריצים פסקאליים מצד הממשלה אשר עזרו לתמוך בפעילות הכלכלית.

שוק הסחורות התאפיין בשנת 2017 ביציבות. מחירי הסחורות עלו במהלך 2017 ב-0.7% זאת לאחר שעלו ב-11.4% ב-2016. מחירי הסחורות התעשייתיות המשיכו במגמת העלייה שנרשמה בשנת 2016 (21.6%) ועלו בשנת 2017 ב-4.3%, לעומתם מחירי הסחורות החקלאיות רשמו ירידה קלה של 0.8% לאחר שעלו ב-1.1% ב-2016. מחיר חבית נפט מסוג WTI עלה ב-2017 בכ-12.5% לאחר שעלה ב-45.2% ב-2016. העלייה במחירי הנפט הושפעה לטובה מהסכם קיצוץ התפוקה עליו סיכמו המדינות החברות בקרטל אופ"ק ואלו שאינן חברות בארגון (למעט ארה"ב) ומהשיפור בקצב צמיחת הכלכלה העולמית שהביא להתגברות הביקוש לנפט.

בישראל הצמיחה ב-2017 הסתכמה ב-3.0% זאת בהמשך לעלייה של 4.0% בשנת 2016 ועלייה של 2.6% בשנת 2015. קצב הצמיחה של סעיף הצריכה הפרטית אמנם האט בשנת 2017 לעלייה של 3.0% מעלייה של 6.1% בשנת 2016. עם זאת, הוא הושפע בעיקרו מהתיקון השלילי החד לזינוק ברכישות כלי רכב שנרשם במהלך שנת 2016. סעיף ההשקעות בנכסים קבועים הציג מגמה דומה. קצב עליית הסעיף האטה לרמה של 2.7% בשנת 2017 מרמה של 11.9% בשנת 2016, אך זה הושפע בעיקר מהירידה בהשקעות חברת 'אינטל' במפעלה בקרית גת במהלך השנה החולפת. סעיף יצוא הסחורות והשירותים המשיך להציג בשנת 2017 מגמה חיובית. הסעיף עלה ב-2.3% זאת בהמשך לעלייה של 2.5% בשנת 2016 ולמרות המשך מגמת ההתחזקות של השקל מול סל המטבעות, שהתחזק בשנת 2017 ב-4.2%.

ועדת ההשקעות של הקופה עוקבת ומתעדכנת באופן שוטף אחר נתוני הכלכלה ובהתאם לכך שוקלת את מדיניות ההשקעה של הקופה.

1. השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והפעילות הריאלית

האינפלציה במהלך שנת 2017 עמדה על 0.4% לעומת 0.2% בשנת 2016. שיעור השינוי שהציג מדד המחירים לצרכן בשנת 2017 היה שיעור השינוי החיובי הראשון מזה שלוש שנים. בדומה לשנים הקודמות גם בשנת 2017 הושפעה לשלילה רמת המחירים המקומית מהפחתות המחירים היוזמות של הממשלה, מהתעצמות הגלובליזציה ועליית התחרות ומהמשך התחזקותו של השקל שתמכה בהוזלת מחירי הסחורה המיובאת. על רקע האינפלציה הנמוכה, ולאור חוזקו של השקל, בנק ישראל הותיר את רמת הריבית המוניטרית על כנה.

סך הכנסות המדינה בשנת 2017 הסתכמו ב-336.0 מיליארדי שקלים, לעומת 321.1 מיליארדי שקלים בשנת 2016. סך גביית המסים עלתה נומינלית בכ-8.4% בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016 (באותן הגדרות מדידה). אמדן הגירעון בתקציב המדינה לשנת 2017 הסתכם ב-24.8 מיליארד שקלים, שהם כ-2.0% מהתמ"ג, לעומת התכנון המקורי בתקציב המדינה שעמד על גירעון של 2.9% מהתמ"ג. הסטייה מיעד הגרעון מוסברת על ידי הכנסות גבוהות מהצפוי (בסך של 13.3 מיליארד שקל), בעיקר בשל מבצע מס דיבידנד, ותת ביצוע בסך 1.4 מיליארד שקלים בצד ההוצאות.

מאזן התשלומים - העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים הסתכם ברבעון השלישי (הנתון הידוע האחרון) של השנה ב-2.2 מיליארד דולר בהמשך לעודף של 2.7 מיליארד ברבעון השני של 2017. הירידה בעודף בחשבון השוטף נבעה בשל עלייה בגירעון בחשבון הסחורות מ-2.0 מיליארד דולר ל-3.0 מיליארד דולר. עלייה זו קווצה על ידי עלייה בחשבון השירותים ל-3.7 מיליארד דולר מ-3.5 מיליארד דולר ברבעון השני.

הנהלת הקופה וועדת ההשקעות עוקבים אחר השינויים במשק ובהתאם לכך קובעים את החלוקה בין אג"ח צמוד לאג"ח לא צמוד.

בסוף שנת 2017 החזיקה הקופה כ- 12% מנכסיה באגרות חוב ממשלתיות באפיק השיקלי, וכ- 10% מנכסיה באג"ח ממשלתיות צמודות מדד.

2. שוק המניות

שנת 2017 הייתה שנה מאוד חיובית בשוקי המניות בעולם ואחת המוצלחות מאז המשבר הפיננסי העולמי. בסיכום שנתי השווקים המתעוררים הניבו ביצועי יתר על פני ארה"ב ואירופה כאשר מדד MSCI של השווקים המתעוררים עלה ב-37.5% (דולרית). שני הגורמים מרכזיים שתמכו בשווקים המתעוררים היו חולשת הדולר והשיפור בפעילות הכלכלית בסין עד לסוף הרבעון השלישי של השנה. בארה"ב, מניות הטכנולוגיה בלטו השנה כפי שבא לידי ביטוי במדד בביצועי היתר של מדד ה-NASDAQ על פני שאר המדדים המרכזיים בארה"ב. כמובן שהסביבה הכלכלית הצומחת בשילוב אינפלציה נמוכה והציפייה לרפורמת המיסים הרפובליקנית סייעו לאופטימיות הרבה שדחפה את שוק המניות. באירופה, השנה החולפת ננעלה גם כן בעליות שערים אך בניגוד לשווקים המתעוררים וארה"ב המסחר התנהל יחסית במגמה מעורבת. מראשית השנה ועד אמצע השנה התפוגגות הסיכון הפוליטי תמכה בשוקי המניות ביבשת, אך לאחר מכן ועד לסוף השנה התחזקות האירו החלה ללחוץ על רווחי הפירמות כלפי מטה מה שהביא לשינוי הסנטימנט כלפי האפיק האירופי. למעשה, שוק המניות באירופה היה תנודתי במהלך רוב המחצית השניה כאשר מצד אחד הוא הוכבד על ידי האירו החזק ומאידך נתוני המאקרו תמכו במניות. ביפן, מדד המניות המרכזי במדינה, ה-Nikkei, בלט לשלילה עד לרבעון השלישי של השנה. מאז והודות לתוצאות הבחירות במדינה עבר המדד להיסחר בעליות שערים חדות.

ישראל

פרט למדד ת"א 90 שאר המדדים המרכזיים (ת"א 35, ת"א 125) הניבו תשואת חסר ביחס לעולם. מדד ת"א 90 עלה ב-21.2%, ת"א 35 עלה ב-2.7%, ת"א 125 עלה ב-6.4% ות"א SME60 ירד במהלך השנה החולפת ב-6.9%.

ארה"ב

בסיכום שנתי, מדד S&P500 עלה ב-21.8%, ה-DOW-JONES עלה ב-28.1% וה-NASDAQ הניב כאמור ביצועי יתר עם עלייה של 29.7%. בגזרת המניות הקטנות, מדד ה-RUSSEL 2000 עלה ב-14.6%. ברמת הסקטורים, בלט לחיוב סקטור הטכנולוגיה עם עלייה של 38.8% ומנגד בלטו לשלילה סקטור התקשורת והאנרגיה שירדו בסיכום שנתי ב-1.3% ו-1.0% בהתאמה. בשוק האג"ח, התשואה ל-10 שנים נותרה יציבה יחסית כשירדה במהלך השנה החולפת ב-4 נ"ב בלבד לרמה של 2.40%. בגזרת המטבעות, הדולר כאמור סבל מחולשה לאורך השנה החולפת. מול האירו נחלש המטבע האמריקאי ב-14.2% לרמה של 1.2 אירו לדולר, מול הפאונד נרשמה היחלשות של 9.5% לרמה של 1.35 פאונד לדולר ומול הין היפני הוא נחלש ב-3.8% לרמה של 112.7 ין לדולר.

אירופה

המסחר ננעל במגמה חיובית בהסתכלות שנתית. במונחי מטבע מקומי, מדד יורוסטוקס 600 עלה ב-11.2%, ה-DAX הגרמני וה-CAC הצרפתי עלו ב-12.5%, ה-FTSE100 הבריטי עלה ב-12.0%, ה-IBEX הספרדי עלה ב-11.3% ומדד ה-FTSEMIB האיטלקי עלה ב-16.9%. בשוק האג"ח נרשמה מגמה מעורבת. התשואה ל-10 שנים בגרמניה עלתה ב-22 נ"ב לרמה של 0.43% וזו בצרפת עלתה ב-10 נ"ב לרמה של 0.79%. מנגד, התשואה ל-10 שנים בבריטניה ירדה בסיכום שנתי ב-4 נ"ב לרמה של 1.19%.

אסיה והשווקים המתעוררים

מדד MSCI של השווקים המתעוררים עלה בסיכום שנתי (דולרית) כאמור ב-37.5%. במונחי מטבע מקומי, מדד Nikkei היפני עלה ב-21.3%, ה-IBOVESPA הברזילאי עלה ב-26.9%, ה-NIFTY ההודי עלה ב-30.3% ומדד HANG-SANG הסיני עלה ב-41.3%. מנגד, מדד MICEX הרוסי ננעל בירידות שערים קלות בהסתכלות שנתית (-0.1%).

ועדת השקעות באמצעות מנהלי התיקים משקיעה תשומת לב ועוקבת אחר ההתפתחויות בשוק וניהול הנכסים הפיננסיים, תוך מתן חשיבות רבה לבחירה סלקטיבית של נכסים במסגרת הגדרות הסיכון שנקבעו. ההשקעה נעשית עפ"י ניתוחים מאקרו כלכליים על שוק ההון ועל ענפי הפעילות השונים וכן על בסיס ניתוחים מיקרו כלכליים של תאגידים ישראלים שמניותיהם רשומים למסחר בורסה לני"ע בתל-אביב או בחו"ל.

3. איגרות חוב ממשלתיות

אג"ח ממשלתיות צמודות מדד - באפיק צמוד המדד נרשמה עלייה של 3.0% במהלך השנה החולפת. אגרות החוב לטווחים הקצרים (0-2 שנים) עלו ב-0.5%, אגרות החוב הבינוניות (2-5 שנים) עלו ב-1.9% ואגרות החוב הארוכות (5-10 שנים) עלו ב-4.6%.

אג"ח ממשלתיות לא צמודות - באפיק השקלי בריבית קבועה נרשמה עלייה של 4.2% במהלך שנת 2017. חלקו הקצר (0-2 שנים) עלה ב-0.5%, חלקו הבינוני (2-5 שנים) עלה ב-2.4% וחלקו הארוך (5+ שנים) עלה ב-7.6%.

שיעור החשיפה לאג"ח ממשלתי, צמוד ושקלי, דומה לחשיפה בשנה הקודמת.

4. אג"ח קונצרני

מדדי התל בונד באפיק הקונצרני רשמו עליות שערים בשנת 2017. באפיקים הבטוחים יותר, תל בונד בנקים עלה ב-2.8%, תל בונד 40 עלה ב-4.4%, תל בונד 60 עלה ב-5.8%, תל בונד 20 עלה ב-7.1% ותל בונד שקלי עלה ב-7.5%. באפיקים המסוכנים יותר, מדד תל בונד יתר עלה ב-5.1% ותל בונד תשואות עלה ב-7.3%. ברמת המרווחים, המסחר בשנה החולפת התאפיין בסגירה של המרווחים. באפיקים הבטוחים יותר, בלטו מדד תל בונד 20 שמרווחו הצטמצם ב-38 נ"ב לרמה של 1.17% ומדד תל בונד שקלי שמרווחו הצטמצם ב-39 נ"ב לרמה של 1.46%. באפיקים המסוכנים יותר, מרווח מדד תל בונד יתר ותל בונד תשואות הצטמצם ב-34 נ"ב לרמה של 1.14% ו-1.91% בהתאמה. בגזרת גיוסי הון באפיק, שנת 2017 הייתה לשנת שיא בהסטוריה הקצרה יחסית של השוק הקונצרני בישראל. החברות גייסו באמצעות אג"ח 63.57 מיליארד ש"ח במהלך השנה החולפת, עלייה של 3.6% בהשוואה לשנת 2016.

הקופה עקבה אחר המתרחש ופעלה בתיק האג"ח הקונצרני, תוך התחשבות בסיכוני השוק הנובעים מירידת המרווחים.

5. שוק הנגזרים

במהלך שנת 2017, מחזור המסחר באופציות על מדד ת"א 35 הסתכם ב-31.2 מיליון יחידות אופציה או ב-4.462 טריליון ש"ח במונחי נכס הבסיס. המחזור בחוזים עתידיים על מדד ת"א 35 הסתכם ב-12.5 אלף חוזים. בשוק המט"ח הסתכם מחזור המסחר השנתי באופציות דולר/שקל ב-473 מיליארד ש"ח במונחי נכס הבסיס. מחזור המסחר באופציות אירו/שקל הסתכם ב-16.2 מיליארד ש"ח במונחי נכס הבסיס.

פרק ב' : היקף הנכסים המנוהלים ע"י האגודה והשינויים בהם

1. היקף הנכסים נטו (באלפי ש"ח):

<u>המסלול</u>	<u>היקף הנכסים נטו</u> <u>31.12.2017</u>	<u>היקף הנכסים נטו</u> <u>31.12.2016</u>	<u>שינוי</u> <u>באחוזים</u>
מסלול לבני 50-60 (לשעבר מסלול כללי)	2,113,579	2,312,565	(8.60)
מסלול לבני 60 ומעלה (לשעבר מסלול אג"ח)	116,580	149,992	(22.28)
מסלול לבני 50 ומטה (לשעבר מסלול מניות)	5,755	6,211	(7.34)
סה"כ	2,235,914	2,468,768	(9.43)

2. הסבר לשינויים שחלו בסעיפי הדוחות הכספיים

מסלול לבני 50-60 (לשעבר מסלול כללי)

א. סך הנכסים נטו ל-31 בדצמבר 2017 מסתכמים ב- 2,113,579 אלפי ש"ח (בשנה קודמת- 2,312,565 אלפי ש"ח, מדובר בקיטון של 8.60%, הנובע מצבירה שלילית של 359,037 אלפי ש"ח (כולל העברות מהמסלול ואל המסלול) בתוספת תשואה חיובית נומינלית ברוטו בשיעור של 7.89%.

ב. להלן ניתוח נתוני המאזן באחוזים והסבר לשינויים המהותיים בתקופת הדוח:

<u>הערות</u>	<u>שינוי באחוזים</u>	<u>31 בדצמבר</u> <u>2016</u> <u>אלפי ש"ח</u>	<u>31 בדצמבר</u> <u>2017</u> <u>אלפי ש"ח</u>	
(1)	(31.91)	117,737	80,171	מזומנים ושווי מזומנים
(2)	(12.29)	1,006,570	882,830	השקעות פיננסיות
(3)	(30.66)	149,043	103,349	נכסי חוב סחירים
(4)	0.88	390,619	394,062	נכסי חוב שאינם סחירים
(5)	0.33	650,867	653,013	מניות
	(7.46)	2,197,099	2,033,254	השקעות אחרות
(6)	106.78	(2,271)	154	אחרים (רכוש קבוע ויתרת זכאים נטו)
	(8.60)	2,312,565	2,113,579	סך כל הנכסים

- (1) **מזומנים ושווי מזומנים** – השינוי בהיקף המזומנים נובע מהערכת תזרימי המזומנים הצפויים למסלול, כולל פדיונות צפויים מחוב סחיר ושאירו סחיר וכן מהרצון לנצל הזדמנויות ובתנאים המתאימים לרכוש השקעות שונות על חשבון המזומנים.
- (2) **נכסי חוב סחירים** – אפיק זה השיג תשואות חיוביות בתקופה המבוקרת והקיטון באפיק זה נובע מעודף מכירות על קניות הן באפיק הממשלתי והן באפיק הקונצרני.
- (3) **נכסי חוב שאינם סחירים** – פדיונות בקבוצת נכסים זו הקטינו את היקפה וזאת בנטרול עליית השווי כתוצאה מהתשואות החיוביות של אפיק אג"ח צמוד מדד. אפיק זה כולל בין השאר פיקדונות שגם לגביהם קיים קיטון בשיעור ההחזקה הנובע מאי רכישת פיקדונות חדשים ופדיון של ההשקעות ההיסטוריות.
- (4) **מניות** – השינוי באחזקה נובע מהתשואות החיוביות שהשיג האפיק בתקופה המבוקרת וזאת בנטרול עודף המכירות על הקניות.
- (5) **השקעות אחרות** – השקעות אלו כוללות בעיקר תעודות סל סחירות בסך 390,714 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 419,631 אלפי ש"ח) וקרנות נאמנות בחו"ל סחירות בסך 62,868 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 62,959 אלפי ש"ח) אשר חלקן הגדול מושקע באג"ח ובמניות. השקעות אלו השיגו תשואות חיוביות במהלך התקופה המבוקרת וכן היה מימוש בתעודות סל בארץ ובחו"ל.
- (6) **אחרים** – השינוי בסעיף זה נובע בעיקר מהתחייבויות בגין נגזרים בשנה קודמת וכן מביטול הפרשה למס, בגין ני"ע זרים, בעקבות ההסדר עם רשויות המס.

להלן ניתוח שינוי הכנסות המסלול והסבר לשינויים המהותיים בתקופת הדוח:

- ההכנסה החיובית מנכסי החוב הסחירים של המסלול הסתכמה לסך של 44,451 אלפי ש"ח ומהווה כ- 26% מסך הכנסות המסלול. בשנה קודמת, ההכנסה החיובית מנכסי החוב הסחירים של המסלול הסתכמה לסך 22,073 אלפי ש"ח. ההכנסות מסעיף זה נבעו מעליית המחירים בשוקי האג"ח הממשלתי והאג"ח הקונצרני במהלך שנת הדוח בנטרול עודף מכירות על קניות הן באפיק הממשלתי והן באפיק קונצרני.
- ההכנסה החיובית מנכסי החוב הלא סחירים של המסלול הסתכמה לסך של 11,747 אלפי ש"ח לעומת הכנסה שלילית בסך 1,540 אלפי ש"ח בשנה קודמת. עיקר ההכנסות מסעיף זה נבעו בשל עליית ערכם של אג"ח קונצרנים וכן ממכירת הנכס באשדוד (הלוואות). התשואה משקפת את ההתאמה לשווי ההוגן על פי טבלת ריבית להוון שקבעה חברה מצטטת בהתאם לדרוג הנכס ולמח"מ.
- ההכנסה ממניות (לא כולל תעודות סל הכלולות במסגרת השקעות אחרות) מהווה כ- 20% מסך הכנסות המסלול והסתכמה לסך 35,050 אלפי ש"ח לעומת הכנסה חיובית בסך 1,616 אלפי ש"ח בשנה קודמת. עיקר ההכנסות מסעיף זה נבעו ממניות סחירות בארץ ובחו"ל בשל עליית ערכם.
- ההכנסה מהשקעות אחרות מהווה כ- 47% מסך ההכנסות והסתכמה לסך 82,606 אלפי ש"ח לעומת הכנסה בסך 40,024 אלפי ש"ח (לאחר סיווג מחדש) בשנה קודמת. עיקר ההכנסות נבעו מתעודות סל סחירות, נגזרים וקרנות השקעה לא סחירות.

מסלול לבני 60 ומעלה (לשעבר מסלול אג"ח)

סך הנכסים נטו ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכמים ב- 116,580 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 149,992 אלפי ש"ח). עיקר נכסי המסלול הם נכסי חוב סחירים שהסתכמו בסך 106,040 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 148,632 אלפי ש"ח). ההכנסות מסעיף זה הסתכמו לסך 3,697 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 1,132 אלפי ש"ח). אפיק זה השיג תשואה חיובית במהלך התקופה הנסקרת.

מסלול לבני 50 ומטה (לשעבר מסלול מניות)

סך הנכסים נטו ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכמים ב- 5,755 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 6,211 אלפי ש"ח). עיקר נכסי המסלול הם מניות ותעודות סל סחירות שהסתכמו בסך 5,137 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 5,367 אלפי ש"ח). סך ההכנסות הסתכמו ל- 684 אלפי ש"ח (שנה קודמת- 221 אלפי ש"ח). אפיקי המניות ות. סל השיגו תשואה חיובית במהלך התקופה המבוקרת.

השיעור השנתי האפקטיבי של הוצאות הניהול (בכל אחד מהמסלולים) ביחס ליתרה החודשית הממוצעת הוא 0.32% (שנה קודמת- 0.30%).

למידע נוסף ראה גם סעיף 4 בדוח סקירת הנהלה.

ניתוח שינוי כספי עמיתים בתקופת הדוח

א. הון מאוחד

זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו לסך 2,235,914 אלפי ש"ח לעומת סך של 2,468,768 אלפי ש"ח לסוף שנת 2016. מדובר בקיטון של 9.43% בהון הצבור של הקופה הנובע בעיקר מצבירה שלילית נטו בסך 396,819 אלפי ש"ח (כולל העברות מהקופה ואל הקופה). סה"כ הפרשות העמיתים הסתכמו השנה ב- 80,419 אלפי ש"ח, לעומת 84,690 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מדובר בקיטון של 5.04% הנובע מצמצום בכח האדם בתעשייה האווירית ומניוד לקופות אחרות. משיכות העמיתים (כולל העברות מהקופה וללא העברות בין מסלולים) הסתכמו בסך 482,775 אלפי ש"ח לעומת 326,915 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מדובר בגידול בסך 1.48%.

ב. ניתוח התשואה שהשיגה קופת הגמל בשנת הדוח

מסלול לבני 50-60 (לשעבר מסלול כללי)

המסלול השיג תשואה שנתית של 7.89% נומינלית ברוטו על נכסיו. התשואה הושגה בשל התשואות החיוביות על החלק הסחיר של המסלול אשר מושקע במניות, באגרות חוב ממשלתיות ובאג"ח קונצרני המהווים כ- 86% בממוצע מנכסי המסלול והניבו תרומה חיובית לתשואה של כ- 6.32%. ניירות ערך שאינם סחירים הניבו תרומה חיובית לתשואה בשיעור שנתי של כ- 1.57% וזאת על אף חלקם היחסי הנמוך בממוצע נכסי המסלול. שיעור תשואה זה נבע בעיקרו מהריבית ומהשווי ההוגן בנכסים אלו כתוצאה משינוי דרוג וריבית במשק, ומהשפעת עסקאות באג"ח לא סחיר כפי שמצוטטת ע"י חברה מצטטת וכן מקרנות השקעה. להלן התרומה לתשואה באפיקים המשמעותיים:

תרומה	אפיק
לתשואה	
0.72%	אגרות חוב ממשלתיות
1.29%	אגרות חוב קונצרניות סחירות
3.06%	מניות וני"ע אחרים סחירים
0.18%	אגרות חוב קונצרניות לא סחירות
1.39%	מניות וני"ע אחרים לא סחירים
1.25%	מזומנים ושווי מזומנים

מסלול לבני 60 ומעלה (לשעבר מסלול אג"ח)

המסלול השיג תשואה שנתית של 2.88% נומינלית ברוטו על נכסיו. התשואה הושגה בעיקר בשל התשואות החיוביות על החלק הסחיר של המסלול אשר מושקע ברובו באגרות חוב ממשלתיות המהוות כ- 79% בממוצע שנתי מנכסי המסלול ותרמו לתשואת המסלול כ- 1.57%. האג"ח הקונצרני הסחירות הניבו תרומה חיובית לתשואה בשיעור של כ- 0.96%. התשואות של החלק הסחיר נובעות בעיקר בשל אופיו הסולידי של המסלול אשר מירב הכספים בו מושקעים באפיק האג"ח הממשלתי.

ביום 28 בנובמבר 2017, החליט דירקטוריון החברה על שינוי מדיניות ההשקעה של המסלול והכניס אפשרות השקעה במניות על חשבון אג"ח קונצרני במטרה להשיא את רווחי המסלול.

מסלול לבני 50 ומטה (לשעבר מסלול מניות)

המסלול השיג תשואה שנתית של 11.50% נומינלית ברוטו על נכסיו. התשואה הושגה בעיקר בשל התשואות החיוביות על החלק הסחיר של המסלול אשר מושקע ברובו במניות ותעודות סל המחקות מדדי מניות.

פרק ג' : אירועים חריגים או חד פעמיים בעסקי האגודה
לא היו אירועים חריגים או חד פעמיים בשנת הדוח.

פרק ד' : אירועים העלולים להצביע על קשיים כספיים או על נזילות הקופה ובכלל זה הפקדות ותשלומים לעמיתים

א. סיכוני שוק

1. סיכונים מאקרו כלכליים

למצב השוק בכללותו ישנה השלכה על תשואת הקופה כתוצאה מהתנהגות שוק ההון המקומי והעולמי.

2. שינוי חקיקה

הגבלת משיכת הכספים שהופקדו בשנת 2008 ואילך למסלול קצבתי.

3. שינויים ברמת התעסוקה

הקופה הינה קופה מפעלית החשופה לשינויים אצל המעסיק כתוצאה מפרישות גיל, תוכניות פרישה ו/או הבראה העלולים להשפיע על הגדלת משיכות כספים מהקופה.

ב. סיכונים ענפיים (תחרות בענף)

שיווק הקופות נעשה בידי סוכנים אשר פונים אישית לעובדים ומציגים בפניהם אלטרנטיבות שונות לרבות כיסויי מטריה ביטוחית. תשואות השנים האחרונות בהן הייתה גאות בשוק, בהן חלק מהקופות הפרטיות השיגו תשואה עדיפה על הקופה בדרך כלל תוך לקיחת רמות סיכון גבוהות יותר גרמו לניוד כספים לאותן קופות.

על אף התשואה הגבוהה שהשיגה הקופה בשנת 2017 ביחס לממוצע בענף, נמשכה מגמת ניוד הכספים החוצה והצבירה השלילית.

למידע נוסף בנושא ניהול הסיכונים, ראה גם סעיף 5 בדוח סקירת הנהלה.

פרק ה': תיאור האסטרטגיה העסקית של האגודה ויעדיה העיקריים, האמצעים שבהם משתמשת האגודה לביצוע האסטרטגיה והיעדים הללו

הסביבה העסקית ומבנה התחרות

הסביבה העסקית בה פועלת האגודה רוויה בתחרות קשה מצד קופות הגמל הפרטיות והסוכנים השונים אשר רואים בקופה כיעד מועדף להעברת עמיתים ממנה וזאת בעיקר עקב אוכלוסיית העמיתים המבוגרת והמבוססת יחסית.

עצם היותה של הקופה קופה ענפית גורם לכך שהיא אינה יכולה לקלוט עמיתים חדשים מקופות אחרות אך מאידך עמיתים יכולים לעבור ממנה לקופות אחרות דבר המגביר את בעיית התחרותיות בפנייה עומדת הקופה.

בנוסף לכך לאחר תיקון 3 קיים קיטון בהפקדות השוטפות לענף קופות הגמל בכללותו תוך הפניית כספים למקורות פנסיוניים אחרים שביכולתם לתת מענה כולל לכל הצרכים הפנסיוניים של הלקוח כולל ביטוח למקרי נכות ומוות ומתן קצבה. זאת, לעומת קופות הגמל המעניקות פתרון לחיסכון בלבד אשר גם לגביו קיימות מגבלות משיכה.

האסטרטגיה והטקטיקה

על מנת לשפר את כושר התחרות החליט דירקטוריון הקופה לגבש אסטרטגיה חדשה בתחום ניהול ההשקעות ולפיה ניהול ההשקעות הוצא למיקור חוץ בשלהי שנת 2015.

המהלך נועד להשיג יתרון תחרותי באמצעות שיפור התשואות כאשר היעד הוא שתשואת הקופה תהיה מעל ממוצע השוק של קופות גמל פרטיות דומות וזאת תוך הסתייעות בכל האמצעים שמנהלי התיקים יעמידו לניהול ההשקעות.

במקביל תעמיק הקופה את נושא שימור הלקוחות והמשך שמירה על דמי ניהול נמוכים.

בכוונת הקופה לבצע שינויים נדרשים בשאר פעילויות הקופה על מנת להפיק את המרב מהאסטרטגיה החדשה וייבחנו ויישמו הבקורות הנדרשות במצב החדש.

יחד עם זאת כחלק מהאסטרטגיה הכללית של הקופה בכוונתה להמשיך ולשרת בצורה המיטבית את עמיתי הקופה ולהיות גם בתחום זה בין הקופות המובילות.

השילוב בין שיפור התשואות ושירות לקוחות טוב ויעיל ודמי ניהול נמוכים עשויים לתרום להקטנת ניוד עמיתים לקופות אחרות והגברת כושר התחרות של הקופה.

בשנת 2017 הצליחה הקופה לעמוד ביעד ולהשיג תשואה גבוהה מממוצע התשואות בענף.

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון, של **אגודה שיתופית של עובדי התעשייה האווירית לניהול קופות גמל בע"מ** (להלן: "הקופה") אחראי לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקופה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון להנהלה של הקופה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הקופה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-COSO. *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

(חתימה)
(חתימה)
(חתימה)

יו"ר הדירקטוריון : צבי אקרמן
מנכ"ל : דוד קייזרמן
סמנכ"ל כספים : הילי ולנר-רובין

תאריך אישור הדוח : 22.3.18

הצהרה (Certification)

אני, דוד קייזרמן, מצהיר כי:
(שם המצהיר)

1. סקרתי את הדוח השנתי של אגודה שיתופית של עובדי התעשייה האווירית לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים של קופת הגמל לימים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בקופת הגמל המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת גמל; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופת גמל, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו;
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בקופת הגמל המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל;
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הקופה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוד קייזרמן, מנכ"ל

תאריך

22.3.18

הצהרה (Certification)

אני, הילי ולנר-רובין, מצהירה כי:
(שם המצהיר)

1. סקרתי את הדוח השנתי של **אגודה שיתופית של עובדי התעשייה האווירית לניהול קופות גמל בע"מ** (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים של קופת הגמל לימים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בקופת הגמל המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת גמל; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופת גמל, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו;
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 5. אני ואחרים בקופת הגמל המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הקופה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הילי ולנר-רובין, מנהלת כספים

22-3-18
תאריך

דוח רואי החשבון המבקרים לחברי אגודה שיתופית של עובדי התעשייה האווירית לניהול קופות גמל בע"מ בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של האגודה השיתופית של עובדי התעשייה האווירית לניהול קופות גמל בע"מ (להלן – "האגודה") ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של האגודה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של האגודה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של האגודה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של האגודה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי האגודה (לרבות הוצאות מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של האגודה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של האגודה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי האגודה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, האגודה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של האגודה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של האגודה לימים 31 בדצמבר והדוח שלנו מיום 22 במרס 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומד חייקין
רואי חשבון
22 במרס 2018